

Türkiye – İran İş Forumu

20 Aralık 2018, Ankara

İran İslam Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sn. Hasan Ruhani,

T.C. Cumhurbaşkanı Sn. Recep Tayyip Erdoğan,

İran İslam Cumhuriyeti Sanayi, Maden ve Ticaret Bakanı Sn. Reza Rahmani,

T.C. Ticaret Bakanı Sn. Ruhsar Pekcan, Sayın Bakanlarım,

İran Ticaret Sanayiler, Madenler ve Ziraat Odaları (ICCIMA) Başkanı Reza Shafei ve İş Dünyası Temsilcileri,

Türkiye – İran İş Konseyi Başkanı Ümit Kiler ve İş Dünyamızın Temsilcileri,

İran Türkiye Ortak Ticaret Odası Başkanı Reza Kami ve üyeleri,

Değerli Basın Mensupları,

Türkiye – İran İş Forumu'nda bir araya gelmekten duyduğum mutlulukla sizleri, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu – DEİK adına saygıyla selamlıyorum

“Hey iddiacı, git işine! Seninle alışverişim yok.

Dostlarım burada; düşmana ne gerek var!”

Diyor, daha hayattayken ünü dünyaya yayılan İran'ın yetiştirdiği değerli insan, Hafız-ı Şirazi.

(Ey muddeî boro ki merâ bâ tu kâr nîst

Ahbâb hâzirend, be a'dâ çi hâcetest?)

Türkiye ve İran, 1639 yılından beri, tarihin gördüğü en eski sınırlardan birini, bozulmadan günümüze kadar koruyan, bin yıllık iki dost, iki komşu, iki kardeş ülke..

Özellikle son 40 senedir Türkiye'nin en önemli ticari ortakları arasında yer alan komşumuzla, aslında ikili ticaret hacmimiz 2012 yılında 22 milyar \$ seviyesine kadar çıktı ama akabinde farklı nedenlerle bir düşüş trendine girdi. Ancak, yaşanan zorlukları aşmaya ve çözüme birlikte odaklandığımız sürece, tekrar 30 milyar \$ hedefine ilerlemem için hiçbir sebepimiz yok.

Şirketlerimizin, hem sınır komşumuz olması, hem de kültürel yakınlığımız nedeniyle, İran'a özel bir ilgi duyduklarını söylemek, bugünkü İş forumu için buraya gelen 250 Türk Firmasını düşünürsek, abartılı olmaz. Biz de, DEİK olarak, Türkiye – İran İş Konseyimizin bir çalışmasıyla, İran ekonomisine ilişkin bir rapor hazırladık ve işadamlarımıza bir İran Yol Haritası sunduk.

Ancak son süreçte, tüm dünya gündeminde iktisadi dengeleri sarsan ve uluslararası ticareti küçülme tehlikesiyle karşı karşıya bırakan bir dönemden geçiyoruz. Bu durum, bizim İran'la olan ilişkilerimizi de etkiliyor. Ancak Türkiye ve İran, birbirine iktisaden yarar sağlayan iki ülkedir. Bu nedenle, aramızdaki yatırım ve ticaret ilişkilerini sekteye uğratan engelleri elimizden geldiği ölçüde kaldırmak için çabalamak zorundayız.

Bu kapsamda, Türk iş dünyasının İran ilişkilerinde öncelikli 3 sorununa temas etmek isterim.

İran, uygulanan yaptırımlardan korunmak maksadıyla 1.339 ürünün ithalatını durdurdu.. Bu sınırlama kapsamına giren ürünlerin önemli bir kısmı TTA'mız kapsamında olup, söz konusu ürünlerde geçen sene ülkemiz İran'a 335 milyon \$'lık ihracat gerçekleştirmişti.. Ticaret Bakanlığımızın bu konuda gerekli görüşmeleri yaptığını biliyorum ama, Türk iş dünyasını temsilen, ben de Türk ürünlerinin bu kapsamın dışına çıkarılması talebimizi yinelemek isterim. Zira bu tutum, karşılıklı imzaladığımız TTA'nın ruhuna da aykırı.

İvedilikle çözülmesi gereken 2. mesele ise, ödemelerin gecikmesi konusudur. Türkiye'den İran'a ihraç edilen mallar için, İran'lı ithalatçılara, İran'ın Halk Bankası'nda bulunan petrol ve doğalgaz paralarından acil döviz tahsisatı yapılabilmesini teminen, İran Merkez Bankası nezdinde çözüm bulunulması aciliyet kazanmıştır. Türk şirketlerin yatırım ve ticaret iştahını büyük ölçüde azaltan bu konuda da, sayın devlet büyüklerimizin liderliğinde hızlı bir çözüm üretilebileceğine inancımız sonsuzdur.

Değineceğim son konu ise, İstanbul Başkonsolosluğunda, görevlilerin iyi niyetine rağmen, işlerin çok yavaş ilerlemesi sorunu. Bu konuda da, İran tarafından hızlı bir destek bekliyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanlarım,

Aramızdaki ticaret ve Yatırımları arttırmak amacıyla çalışan ve Türk özel sektörünün dış dünyaya açılan penceresi olan DEİK bir "iş platformu" ve 32 yıldır faaliyette.

Faaliyetlerimize, Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, Ticaret Bakanımız Sayın Ruhsar Pekcan'ın destek ve koordinasyonunda devam ediyoruz.

Bugün, tüm dünyaya yayılmış 145 iş konseyimiz var ve Başkanlığını Sayın Ümit Kiler'in yürüttüğü Türkiye – İran İş Konseyimiz de 2001 yılından beri faaliyette.

"Öncekiler ekti, biz yedik; şimdi biz ekiyoruz, gelecektekiler yesin" der bir İran atasözü.

Umarım bu ve bugünkü diğer toplantılar da, Türkiye ve İnan için verimli iŐbirlikleri ve yatırım fırsatlarının kapısını daha çok aralayan bir adım olur. Birlikte çalıŐıp birlikte üretmek, elbirliğiyle gelecek nesillere refah seviyesi yüksek bir toplum miras bırakmak dileğiyle, baŐta Sayın Cumhurbaşkanlarımız ve Bakanlarımız olmak üzere tüm katılımcılara teŐekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Nail Olpak

DEİK Başkanı